

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

II. Квантови трансформации

III. Съставни системи

Аксиомите на квантовата теория, които тук ще следваме, включват три общи раздела. До тук сме започнали въвеждането на първия раздел и с това ще продължим и в тази лекция.

Най-общо, ще се изразяваме, че това са аксиоми на "**статистически системи**" като в хода на изложението ще стане ясно защо използваме този израз.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

Ще започнем с кратък преговор на най-важното до тук с оглед на предстоящата лекция.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

е орторешетка

До тук въведохме аксиомите или още, законите на квантовата логика: това е логическата структура на множеството Events на всички квантови събития. Тя се определя от две бинарни (двуместни) операции: ∧ ("и", конюнкция), ∨ ("или", дизюнкция) и една едноместна операция ⊥ ("не", отрицание).

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В *Events* имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, \quad P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, \quad P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, \quad P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, \quad P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, \quad P \vee \hat{0} = P, \quad P \wedge \hat{1} = P, \quad P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, \quad P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, \quad (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

е орторешетка

Ето основните закони на квантовата логика: тук те са изписани за произволни елементи $P, Q, R \in \text{Events}$ (т.е., произволни квантови събития).

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

е орторешетка

Тези закони се подразделят на три подгрупи: първата съставляват аксиомите на решетка (lattice, в нареден смисъл).

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

е орторешетка

Втората група са законите на за нулата и единицата, които превръщат решетките в решетки с нула и единица или още, ограничени решетки.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

е орторешетка

Третата група закони са законите за отрицанието.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

орторешетка

Така, събрани в едно, всички тези закони аксиоматизират математическите структури, наречени орторешетки.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

сумарно

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

Events е орторешетка

Така, аксиомите до тук гласят просто, че Events е орторешетка.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, \quad P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

НАКРАТКО:

$$P \wedge Q = Q \wedge P, \quad P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, \quad P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, \quad P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, \quad P \vee \hat{0} = P, \quad P \wedge \hat{1} = P, \quad P \vee \hat{1} = \hat{1}$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

ди трибутивност

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, \quad (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието ⊥

е ортрешетка

Казано, накратко и неформално: до тук ние сме положили всички закони на класическата логика, без дистрибутивните закони.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, \quad P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

НАКРАТКО:

$$P \wedge Q = Q \wedge P, \quad P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, \quad P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, \quad P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, \quad P \vee \hat{0} = P, \quad P \wedge \hat{1} = P, \quad P \vee \hat{1} = \hat{1}$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

ди трибутивност

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, \quad (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp,$$

$$P \wedge (Q \vee R) = (P \wedge Q) \vee (P \wedge R), \quad P \vee (Q \wedge R) = (P \vee Q) \wedge (P \vee R)$$

} дистрибутивност

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

е ортрешетка

Ето ги изпуснатите закони за дистрибутивност.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, \quad P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

НАКРАТКО:

$$P \wedge Q = Q \wedge P, \quad P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, \quad P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, \quad P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, \quad P \vee \hat{0} = P, \quad P \wedge \hat{1} = P, \quad P \vee \hat{1} = \hat{1}$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

ди трибутивност

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, \quad (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp,$$

~~$$P \wedge (Q \vee R) = (P \wedge Q) \vee (P \wedge R), \quad P \vee (Q \wedge R) = (P \vee Q) \wedge (P \vee R)$$~~

} дистрибутивност

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

е ортрешетка

За обща ортрешетка на квантови събития този закон обаче се нарушава. Но все пак, дори и тогава той ще продължи да играе съществена роля, както ще видим по-долу.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

сумарно

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp,$$

~~$$P \wedge (Q \vee R) = (P \wedge Q) \vee (P \wedge R), P \vee (Q \wedge R) = (P \vee Q) \wedge (P \vee R)$$~~

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

} дистрибутивност

Events е орторешетка

И така, като начало на аксиоматиката, Events е орторешетка.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp,$$

$$P \wedge (Q \vee R) = (P \wedge Q) \vee (P \wedge R), P \vee (Q \wedge R) = (P \vee Q) \wedge (P \vee R)$$

Да отбележим, че макар и за обща квантова система дистрибутивните закони да не се изпълняват, но ние не ги забраняваме изобщо. В случая, когато те се изпълняват, Events по определение става булева алгебра.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp,$$

$$P \wedge (Q \vee R) = (P \wedge Q) \vee (P \wedge R), P \vee (Q \wedge R) = (P \vee Q) \wedge (P \vee R)$$

Такива статистически системи, в които Events е булева алгебра се наричат "класически (статистически) системи".

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закопи на квантовата логика

В *Events* имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, \quad P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, \quad P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, \quad P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, \quad P \vee P = P,$$

аксиоми на решетка

алтернативно

Events е частично наредено

множество спрямо $\leq$, в което всеки два елемента P и Q имат точна долна граница $=: P \wedge Q$ и точна горна граница $=: P \vee Q$

$$\left. \begin{array}{l} P \wedge Q = P \Leftrightarrow P \leq Q, \\ P \vee Q = Q \Leftrightarrow P \leq Q, \end{array} \right\} \text{задават връзките } \wedge \leftrightarrow \leq \leftrightarrow \vee$$

(http://theo.inrne.bas.bg/~mitov/qi23_yJ4Gmi891z/Gratzer.pdf
Sect. 1.10, Theorem 3, page 12)

Ще отбележим в допълнение към аксиомите за решетка, че алтернативна базисна структура на логическите операции $\wedge$ и $\vee$ може да бъде частичната наредба, която те пораждат в множеството на събитията *Events*. Така, *Events* е и частично наредено множество, в което всеки два елемента имат точна долна и точна горна граници.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика сумарно $\longrightarrow$

В Events имаме бинарни операции "∧" = "и", "∨" = "или"
и унарна операция "⊥" = "не", такива че

$$P \wedge (Q \wedge R) = (P \wedge Q) \wedge R, P \vee (Q \vee R) = (P \vee Q) \vee R,$$

$$P \wedge Q = Q \wedge P, P \vee Q = Q \vee P,$$

$$P \vee (P \wedge Q) = P, P \wedge (P \vee Q) = P,$$

$$P \wedge P = P, P \vee P = P,$$

$$P \wedge \hat{0} = \hat{0}, P \vee \hat{0} = P, P \wedge \hat{1} = P, P \vee \hat{1} = \hat{1},$$

$$(P^\perp)^\perp = P,$$

$$P \vee P^\perp = \hat{1}, P \wedge P^\perp = \hat{0},$$

$$(P \wedge Q)^\perp = P^\perp \vee Q^\perp, (P \vee Q)^\perp = P^\perp \wedge Q^\perp,$$

аксиоми на решетка

единица $\hat{1}$ и нула $\hat{0}$

аксиоми на отрицанието $\perp$

Events е орторешетка

Това обаче са само част от аксиомите на квантовата логика.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В *Events* имаме бинарни операции " $\wedge$ " = "и", " $\vee$ " = "или"
и унарна операция " $\perp$ " = "не", такива че

Events е орторешетка (ortholattice)

Накратко, както казахме, до тук имаме първо общо аксиоматично изискване, че *Events* е орторешетка.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции " $\wedge$ " = "и", " $\vee$ " = "или"
и унарна операция " $\perp$ " = "не", такива че

Events е орторешетка (ortholattice),

в която още се изпълнява т.нар. закон за ортомодуларност:

(OL) за всеки $P, Q \in \text{Events}$, за които $P \leq Q$ имаме

$$P \vee (Q \setminus P) = Q, \text{ където } Q \setminus P := Q \wedge P^\perp$$

Добавя се нов закон: за ортомодуларност

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции " $\wedge$ " = "и", " $\vee$ " = "или"
и унарна операция " $\perp$ " = "не", такива че

Events е орторешетка (ortholattice),

в която още се изпълнява т.нар. закон за ортомодуларност : *orthomodularity*

(OL) за всеки $P, Q \in \text{Events}$, за които $P \leq Q$ имаме

$$P \vee (Q \setminus P) = Q, \text{ където } Q \setminus P := Q \wedge P^\perp$$

(orthomodularity).

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции " $\wedge$ " = "и", " $\vee$ " = "или"
и унарна операция " $\perp$ " = "не", такива че

Events е орторешетка (ortholattice),

в която още се изпълнява т.нар. закон за ортомодуларност : *orthomodularity*

(OL) за всеки $P, Q \in \text{Events}$, за които $P \leq Q$ имаме

$$P \vee (Q \setminus P) = Q, \text{ където } Q \setminus P := Q \wedge P^\perp$$

(Забележка: такива орторешетки се наричат ортомодуларни решетки.)

Орторешетки, в които се изпълнява ортомодуларния закон се наричат "ортомодуларни."

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закопи на квантовата логика

В Events имаме бинарни операции " $\wedge$ " = "и", " $\vee$ " = "или"
и унарна операция " $\perp$ " = "не", такива че

Events е ортомодуларна решетка

И така, разширена началната аксиома става: Events е ортомодуларна решетка.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

Аксиома за структурата на множеството на квантовите събития Events

Events е ортомодуларна решетка, в която се изпълняват още:

- ▶ закон за атомарност
- ▶ закон за покриването
- ▶ закон за крайност

Ето и заключителните три аксиоми на квантовата логика, които ние ще следваме основно в квантовата информатика.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

Аксиома за структурата на множеството на квантовите събития Events

Events е ортомодуларна решетка, в която се изпълняват още:

► **закон за атомарност:** за всяко $P \in \text{Events}$, съществува $Q \in \text{Events}$
т.е.: $\hat{0} \preceq Q \preceq P$ (Q се нарича **елементарно съд.**)

► **закон за покриването**

► **закон за крайност**

където $P \preceq Q \overset{\text{опр.}}{\iff} P \preceq Q$ и от $P \preceq R \preceq Q$ следва,
че $P = R$ или $R = Q$.

Първият от тези закони, се базира на понятието за покриване (както са разписани).

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

Аксиома за структурата на множеството на квантовите събития Events

Events е ортомодуларна решетка, в която се изпълняват още:

- ▶ **закон за атомарност:** за всяко $P \in \text{Events}$, съществува $Q \in \text{Events}$
 $\forall x: \hat{0} \preceq Q \preceq P$ (Q се нарича **елементарно** съд.)
- ▶ **закон за покриването:** ако $\hat{0} \preceq Q$ и $P \wedge Q = 0$ тогава $P \preceq P \vee Q$
- ▶ **закон за крайност**

където $P \preceq Q \iff_{\text{опр.}} P \preceq Q$ и от $P \preceq R \preceq Q$ следва,
че $P = R$ или $R = Q$.

Вторият заключителен закон е "закона за покриването".

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.1. Закони на квантовата логика

Аксиома за структурата на множеството на квантовите събития Events

Events е ортомодуларна решетка, в която се изпълняват още:

► **закон за атомарност:** за всяко $P \in \text{Events}$, съществува $Q \in \text{Events}$
т.е.: $\hat{0} \preceq Q \preceq P$ (Q се нарича **елементарно съб.**)

► **закон за покриването:** ако $\hat{0} \preceq Q$ и $P \wedge Q = 0$ тогава $P \preceq P \vee Q$

► **закон за крайност:** $\hat{0} \preceq P_1 \preceq P_2 \preceq \dots \preceq P_{N-1} \preceq \hat{1}$, за някое N
ниво на системата

където $P \preceq Q \iff_{\text{опр.}} P \preceq Q$ и от $P \preceq R \preceq Q$ следва,
че $P = R$ или $R = Q$.

И последният закон на квантова логика е закона за крайност. Чрез него се въвежда и понятието за ниво на системата N , като в следствие се доказва, че от досегашните аксиоми следва, че N е еднозначно определено число.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.2. Квантова вероятност и състояния

До тук материалът беше преговорен и съдържаше законите на квантовата логика. Това е само част от първият аксиоматичен раздел обаче.

Продължаваме с нов материал, който ще завърши напълно този първи аксиоматичен раздел: това са законите за квантовата вероятност и базираното на това понятие за “състояние”.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.2. Квантова вероятност и състояния

Аксиома за структурата на множеството на квантовите състояния *States*

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

Всъщност, оставащата аксиома е само една и тя е, както е изписана. Но за нея е необходимо едно определение, а също и известно мотивационно обяснение.

Последната аксиома на квантовата статистика постулира, че в нашите статистически системи, които описваме, освен множество на събитията *Events* има и множество на **състоянията** *States*.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.2. Квантова вероятност и състояния

Аксиома за структурата на множеството на квантовите състояния $States$

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е } \underline{\text{вероятностно разпределение върху } Events} \}$

където по определение

това е такава функция $\rho: Events \rightarrow [0,1]$, която изпълнява условията:

- **адитивност:** ако $P, Q \in Events$ и $P \leq Q$, то $\rho(P) + \rho(Q \setminus P) = \rho(Q)$
(където $Q \setminus P := Q \wedge P^\perp$)
- **нормираност:** $\rho(\hat{1}) = 1$

В случая, състоянията, елементите на $States$, могат да се третират като първично понятие за квантовата теория и с тази аксиома ние ги отъждествяваме с определени функции на събитията, наречени **вероятностни разпределения** или просто **вероятности** върху орторешетка.

На свой ред, понятието вероятност върху орторешетка се определя, както е изписано. Това е пряко обобщение на определението за вероятност от класическата теория.

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.2. Квантова вероятност и състояния

Аксиома за структурата на множеството на квантовите състояния *States*

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

С това завършва първата част на аксиоматиката на квантовата теория. Тази част нарекохме "квантова статистика" и тя въвежда понятието "статистическа система".

Аксиоми на квантовата теория: I. Квантова статистика

I.2. Квантова вероятност и състояния

Така, понятието "статистическа система" се базира на две множества:

- $Events$ - на събитията,
- $States$ - на състоянията

и на определена "сдвояваща" ги функция - вероятност за настъпване на събитие в състояние.

Следва да се подчертае, че от структурна гледна точка, множеството на събитията $Events$ е определящо. От него се конструира множеството на състоянията $States$, съгласно последната аксиома.

Аксиома за структурата на множеството на квантовите състояния $States$

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

Означаваме: $Prob(P|\rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$

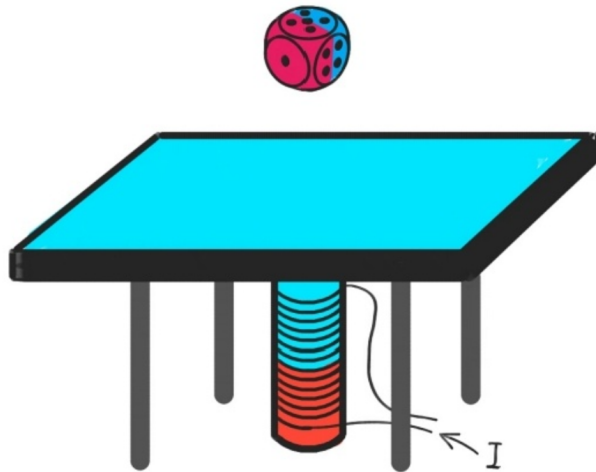
- вероятност за настъпване /установяване на събитие P в състояние ρ

Квантова статистика - основни следствия

Преди да преминем, към основните следствия на теорията на квантовата статистика, ще дадем една илюстрация, мотивираща понятието ни за състояние.

Ние си мислим за “статистическите системи” като за вероятностни пространства с променливи вероятности. Точно такива ще въведат и класическите статистически системи.

Илюстрираме това с примера на фигурата на “манипулируемо зарче”. Зарчето е магнит (тайно) и се хвърля върху маса която се намагнетизира (също тайно) с помощта на електромагнит.

Магнитно зарче, чието вероятностно разпределение на паданията може да се манипулира от тока I намагнетизиращ масата

Квантова статистика - основни следствия

В резултат на намагнетизирането, според силата на тока през (тайния) електромагнит се променят вероятностите за отделните изходи от хвърлянето на зарчето. Именно тези вероятности са и нашето понятие за "състояние" в описваната статистическа система.

състояние $\rightarrow$	ω_1	ω_2	ω_3	ω_4	ω_5	ω_6
вероятност $p_{(I=+3)}$	$\frac{1}{54}$	$\frac{1}{27}$	$\frac{1}{27}$	$\frac{1}{27}$	$\frac{1}{27}$	$\frac{5}{6}$
вероятност $p_{(I=+1)}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{4}$
вероятност $p_{(I=0)}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$
вероятност $p_{(I=-1)}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{12}$
вероятност $p_{(I=-3)}$	$\frac{5}{6}$	$\frac{1}{27}$	$\frac{1}{27}$	$\frac{1}{27}$	$\frac{1}{27}$	$\frac{1}{54}$

Примерни вероятностни разпределения за зарчето от предната фигура, в зависимост от силата на тока I

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и чистота на състояния

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P|\rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

нека сега преминем към основните следствия на квантовата статистика, които произтичат от аксиомите.

Едно от главните следствия са понятията за смесване и чистота на състояния.

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

Преди всичко, по конструкция, състоянията са определени функции върху $Events$ и като такива, те са елементи на линейното пространство на всички функции $Events \rightarrow \mathbb{R}$ (което се означава с $\mathbb{R}^{Events}$ и е изобщо казано, безкрайно мерно, даже и за нашите крайни системи).

Първото главно твърдение е, че $States$ е изпъкнало множество на реалното линейно пространство $\mathbb{R}^{Events}$.

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

Твърдение $States$ е изпъкнало подмножество на линейното пространство

$$\mathbb{R}^{States} := \{ \lambda \mid \lambda : Events \rightarrow \mathbb{R} \}$$

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

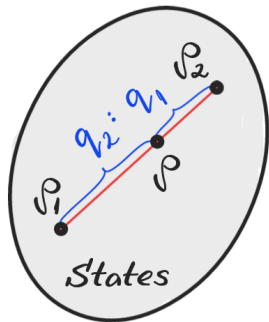
Припомняме понятието за изпъкнало множество в реално линейно пространство: това е такова множество, което заедно с всеки две свои точки ρ_1, ρ_2 съдържа и отсечката която ги свързва.

Твърдение $States$ е изпъкнало подмножество на линейното пространство

$$\mathbb{R}^{States} := \{ \lambda \mid \lambda : Events \rightarrow \mathbb{R} \}$$

т.е., за всеки $\rho_1, \rho_2 \in States$ и $q_1, q_2 \in [0,1]$,

т.е. $q_1 + q_2 = 1$ имаме $\rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \in States$

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

На свой ред, точките ρ от свързващата отсечка са тези, които се представят чрез т.нар. *изпъкнали комбинации* $\rho = q_1\rho_1 + q_2\rho_2$, както е показано. В частност, изпъкналите комбинации са специални линейни комбинации. В случая, линейните комбинации на функции, по определение, това са линейните комбинации от стойностите им $\rho(P) = q_1\rho_1(P) + q_2\rho_2(P)$ при всевъзможните аргументи $P \in Events$.

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

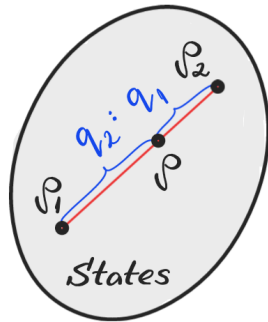
$Prob(P \mid \rho) := Prob_\rho(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

Творение $States$ е изпъкнато подмножество на линейното пространство

$$\mathbb{R}^{States} := \{ \lambda \mid \lambda : Events \rightarrow \mathbb{R} \}$$

т.е., за всеки $\rho_1, \rho_2 \in States$ и $q_1, q_2 \in [0,1]$,

т.е. $q_1 + q_2 = 1$ имаме $\rho = q_1\rho_1 + q_2\rho_2 \in States$

$$\rho(P) = q_1\rho_1(P) + q_2\rho_2(P)$$

изпъкнала комбинация

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

Връщайки се към вероятностната интерпретация на състоянията, последната формула придобива вид на едно от главните понятия от теория на вероятностите: **вероятностна смес**.

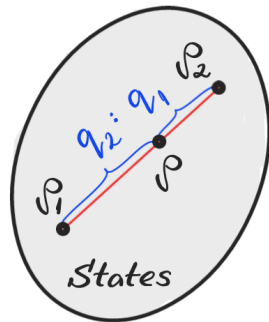
И така, геометричното понятие за "изпъкнала комбинация" се превежда на вероятностен език като "вероятностна смес".

Твърдение $States$ е изпъкнато подмножество на линейното пространство

$$\mathbb{R}^{States} := \{ \lambda \mid \lambda : Events \rightarrow \mathbb{R} \}$$

т.е., за всеки $\rho_1, \rho_2 \in States$ и $q_1, q_2 \in [0,1]$,

т.е. $q_1 + q_2 = 1$ имаме $\rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \in States$

$$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P) \quad \text{вероятн. смес}$$

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

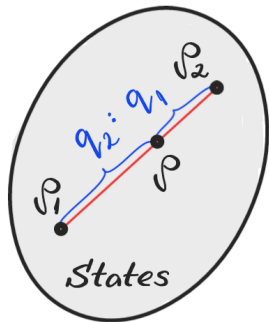
С това установихме важно структурно понятие в множеството на състоянията *States*: смесването на състояния. Състоянията, които получаваме при **нетривиално смесване**, т.е., такава че $q_1, q_2 \neq 0, 1$, се наричат **смесени**.

Операцията смесване изразява нашата несигурност, неувереност и неточност, както в приготвянето на системата, така и в измерването. Това е източник на вероятност и при описанието на класическите статистически системи, които имаме във физиката.

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

Квантова статистика - основни следствия

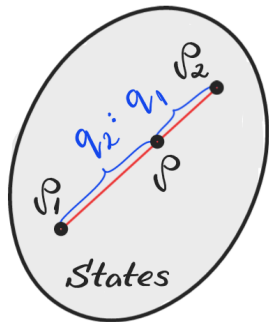
За вероятностното смесване може да си мислим така: в две лаборатории се провежда един и същи експеримент (измерват се вероятностите на $\text{Prob}_{\rho_1}(P)$ и $\text{Prob}_{\rho_2}(P)$ на еднакви събития за еднакви системи, но в различни състояния). Ние обаче преди всяко провеждане на опита хвърляме жребий с вероятности q_1 и q_2 , коя лаборатория да ползваме съответно. Предполагаме, както се изисква в статистическите изследвания, че всяко поредно повтаряне на опита, заедно с хвърлянето на жребия са независимо. Тогава, крайната вероятност за установяване на събитието P ще бъде именно $\text{Prob}_{\rho}(P) = q_1 \text{Prob}_{\rho_1}(P) + q_2 \text{Prob}_{\rho_2}(P)$. Тоест, тази процедура ще определи смесеното състояние $\rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2$.

Смесване и гистота на състояния

$\text{States} := \{ \rho: \text{Events} \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху Events} \}$

$\text{Prob}(P \mid \rho) := \text{Prob}_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$\text{Prob}_{\rho}(P) = q_1 \text{Prob}_{\rho_1}(P) + q_2 \text{Prob}_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и чистота на състояния

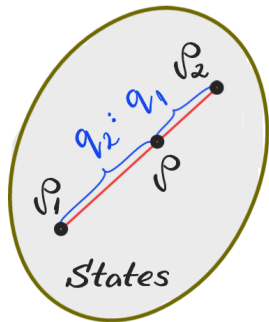
$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \text{ - смес} \}$

$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} q_1 = 0 \text{ (} q_2 = 1, \rho = \rho_2 \text{)} \text{ или} \\ q_1 = 1 \text{ (} q_2 = 0, \rho = \rho_1 \text{)} \end{array} \right\}$

И така, вероятностното смесване е основния източник на вероятности в класическата статистика. А дали е така в квантовата? За да изясним това въвеждаме обратния процес – на “изчистване” – и неговия предел: **ЧИСТИ СЪСТОЯНИЯ**.

По определение, чистите състояния са такива, които не могат да се получат като резултат от нетривиална смес.

Геометричното понятие, което съответства на чисто състояние е понятието **екстремална точка в изпъкнало множество**. Това е точка, която не може да е вътрешна точка за нетривиална отсечка от това множество.

На началната елипсовидна илюстрация на изпъкнало множество, екстремалните точки съставляват цялата му граница (ако е затворено).

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

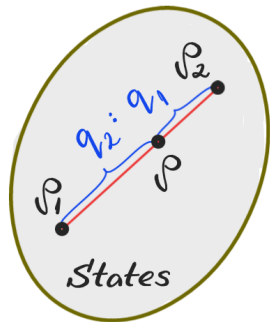
$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P|\rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \text{ - смес} \}$

$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} q_1 = 0 \text{ (} q_2 = 1, \rho = \rho_2 \text{)} \text{ или} \\ q_1 = 1 \text{ (} q_2 = 0, \rho = \rho_1 \text{)} \end{array} \right\}$

Но дали при всяко затворено изпъкнало множество всички точки от границата му са екстремални? Например, да разгледаме триъгълника в равнината?

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

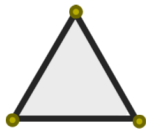
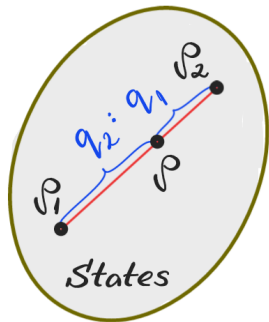
$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P|\rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \text{ - смес} \}$

$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} q_1 = 0 \text{ (} q_2 = 1, \rho = \rho_2 \text{)} \text{ или} \\ q_1 = 1 \text{ (} q_2 = 0, \rho = \rho_1 \text{)} \end{array} \right\}$

Отговорът е не! Екстремалните точки на триъгълника са само върховете му.

Квантова статистика - основни следствия

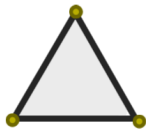
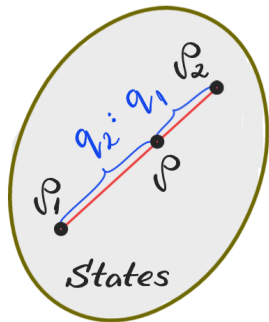
Смесване и гистота на състояния

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \}$
- нетривиална смес }

Понятието за чисто състояние е фундаментално за теорията на състоянията, понеже се оказва, че всяко състояние може да се сведе до смес от чисти!

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

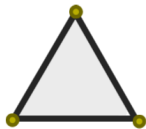
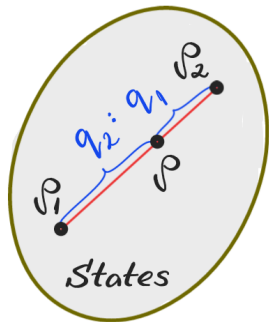
Това е съдържанието на известната теорема на Крейн-Милман, чието прилагане тук не е тривиално, тъй като, както споменахме, даже и за крайни статистически системи, каквито разглеждаме в квантовата информатика, $States$ е изпъкнало множество в безкрайно мерно линейно пространство, в общия случай.

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \text{ - нетривиална смес} \}$

Теорема (Крейн-Милман)

$States$ е изпъкналата обвивка (convex hull) на $PureStates$

Квантова статистика - основни следствия

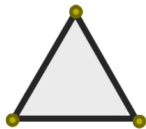
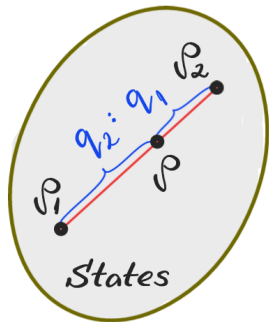
Смесване и чистота на състояния

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P|\rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \text{ - не тривиална смес} \}$

Теорема (Крейн-Милман)

Всяко състояние е смес от чисти състояния

И така, всяко състояние е смес от чисти.

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и густота на състояния

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P|\rho) := Prob_\rho(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_\rho(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \}$
- нетривиална смес

Класическа система - пример: $Events = \mathcal{P}(\{1, 2, 3\})$

Да видим как изглежда тази картина в класическите системи. Припомняме, че за тях $Events$ е булева алгебра и тя винаги може да се представи във вида на степенно множество.

Например, да вземем $Events := \mathcal{P}(\{1, 2, 3\})$.

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

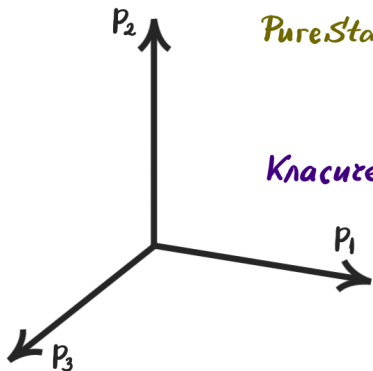
$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \}$
- нетривиална смес

Класическа система - пример: $Events = \mathcal{P}(\{1, 2, 3\})$

$States \ni \rho \begin{matrix} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ P_1 & P_2 & P_3 \end{matrix}$

В този случай, вероятностно разпределение върху $\mathcal{P}(\{1, 2, 3\})$ (в смисъл на орторешетки) е еквивалентно на вероятностно разпределение върху множеството $\{1, 2, 3\}$, така както го имаме в обичайната теория на вероятностите.

Квантова статистика - основни следствия

Смесване и гистота на състояния

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

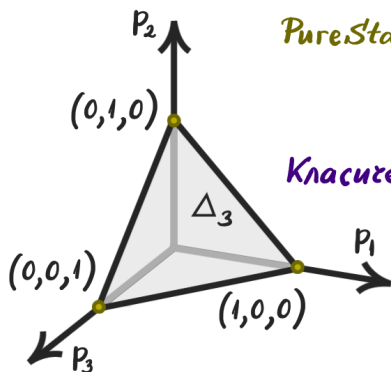
$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \}$
- нетривиална смес

Класическа система - пример: $Events = \mathcal{P}(\{1, 2, 3\})$

симплекс $\Delta_3 \leftarrow States \ni \rho \begin{matrix} \downarrow \downarrow \downarrow \\ P_1 + P_2 + P_3 = 1 \end{matrix}$

Така, състояние над тази класическа система се определя от вектор (p_1, p_2, p_3) от $\mathbb{R}^3$, който лежи върху така наречения симплекс, който в случая е триъгълник.

Квантова статистика - основни следствия

Чистите състояния са три – върховете на този триъгълник: $(1, 0, 0)$, $(0, 1, 0)$, $(0, 0, 1)$.

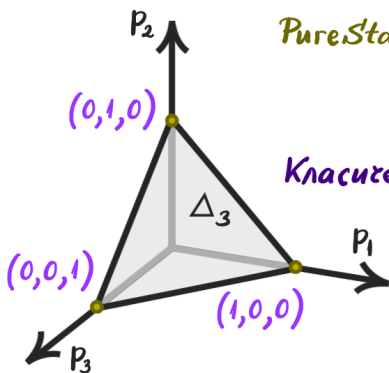
Правим важно наблюдение: при класическите системи чистите състояния са и **детерминистични**, т.е., всички вероятности са 0 или 1. Освен това, в този случай чистите състояния са в 1-1 съответствие с елементарните събития на системата: синглетоните $\{1\}$, $\{2\}$, $\{3\}$. Последното ще видим, че ще се запази и за квантовите системи (1-1 съответствието с елементарните събития). Първото обаче, детерминираността на чистите състояния си остава характеристична черта за класическите системи.

Смесване и чистота на състояния

$States := \{ \rho : Events \rightarrow [0, 1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \}$
- нетривиална смес

Класическа система - пример: $Events = \mathcal{P}(\{1, 2, 3\})$

симплекс $\Delta_3 \leftarrow States \ni \rho \begin{matrix} \downarrow \downarrow \downarrow \\ p_1 + p_2 + p_3 = 1 \end{matrix}$

$PureStates = \{ (1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1) \}$ - върховете

Квантова статистика - основни следствия

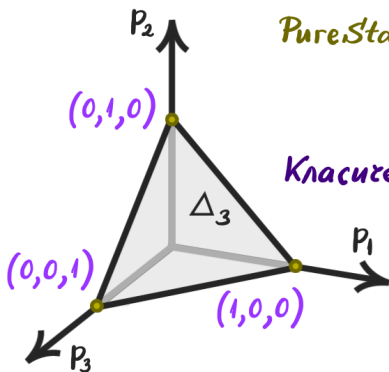
Смесване и чистота на състояния

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P \mid \rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

Така, вероятностния характер на квантовите системи се явява математическо следствие от нашите аксиоми и е пряко причинено от недистрибутивността на орторешетката на събитията $Events$.

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \}$
- нетривиална смес

Класическа система - пример: $Events = \mathcal{P}(\{1,2,3\})$

симплекс $\Delta_3 \leftarrow States \ni \rho \begin{matrix} \downarrow \downarrow \downarrow \\ P_1 + P_2 + P_3 = 1 \end{matrix}$

$PureStates = \{ (1,0,0), (0,1,0), (0,0,1) \}$ - върховете

Квантова статистика - основни следствия

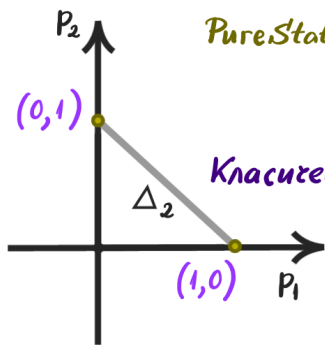
Смесване и гистота на състояния

$States := \{ \rho: Events \rightarrow [0,1] \mid \rho \text{ е вероятностно разпределение върху } Events \}$

$Prob(P|\rho) := Prob_{\rho}(P) := \rho(P)$ - вероятност за настъпване на P в ρ

$Prob_{\rho}(P) = q_1 Prob_{\rho_1}(P) + q_2 Prob_{\rho_2}(P)$ - вероятностна смес

Още по-прост е случая на класическата система "бит": $Events = \mathcal{P}(\{1,2\})$ имаща две елементарни събития $\{1\}$ и $\{2\}$. Тук $States$ е просто отсечка, а двата ѝ края са чистите състояния (детерминистични и съответстващи на елементарните събития $\{1\}$ и $\{2\}$).

$PureStates := \{ \rho \in States \mid \nexists \rho = q_1 \rho_1 + q_2 \rho_2 \}$
- нетривиална смес

Класическа система - пример: $Events = \mathcal{P}(\{1,2\})$

симплекс $\Delta_2 \leftarrow States \ni \rho \begin{matrix} \downarrow \downarrow \\ P_1 + P_2 = 1 \end{matrix}$

$PureStates = \{ (1,0,0), (0,1,0) \}$ - върховете